



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. birželio 30 d. Nr. 21RE2-293 (AG2-230/15-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas) ir Vilijos Astrauskienės,

2026 m. birželio 29 d. rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2026 m. gegužės 14 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2026 m. birželio 11 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriuo pareiškėja prašo:

1) panaikinti Agentūros 2026 m. gegužės 14 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ (toliau – ir Sprendimas);

2) įpareigoti Agentūrą per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skunde pareiškėja nurodo, jog nesutinka su Sprendimu, kadangi Agentūros Plungės teritorinis skyrius (toliau – ir Teritorinis skyrius) neatsižvelgė, kad šeimos gydytoja neatliko savo darbo, dokumentus surašė paviršutiniškai, nesiuntė atlikti dabartinės jos būklės vertinimo pas (duomenys neskelbtini) bei nesurašė visų ligų. Paaiškina, kad po Teritorinio skyriaus sprendimo pareikalavo gydytojos, kad siųstų pas (duomenys neskelbtini), kad įvertintų jos sveikatos būklę. Teigia, kad 3 metus turėjo 50 proc. dalyvumą, tačiau pagal Teritorinio skyriaus sprendimą ji tapo sveika. Tvirtina, kad jos sveikata pablogėjusi, (duomenys neskelbtini).

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu su skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime nurodo, jog pareiškėjos dalyvumo lygis buvo vertinamas 2026 m. vasario 18 d. – kovo 4 d. Agentūros Plungės teritoriniame skyriuje, kuris 2026 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ dalyvumo lygio nenustatė. Nesutikdama su Teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, pareiškėja

kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo. Agentūra skundžiamu Sprendimu Teritorinio skyriaus sprendimo nepakeitė.

Nurodo, kad dalyvumo lygis vertinamas ir nustatomas vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas), jo priedais. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punktu, dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą (Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedas) ir individualios pagalbos poreikį, užpildant individualios pagalbos poreikio klausimyną (toliau – ir Klausimynas) (Kriterijų ir tvarkos aprašo 3 priedas).

Nurodo, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, objektyviai ir visapusiškai išnagrinėjo asmens byloje esančius medicininius duomenis dėl (duomenys neskelbtini) 2026 m. vasario 6 d. siuntimo į Agentūrą (toliau – ir Siuntimas) ir kituose medicininiuose dokumentuose nurodytų diagnozių pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – ir TLK-10-AM) kodus: (duomenys neskelbtini).

Paašškina, kad sąvokos „sveikatos būklė“ ir „dalyvumo lygis“ yra susijusios, tačiau nėra ir negali būti tapačios, o Agentūra vertina ne sveikatos lygį, o dalyvumo lygį, kuriam esminę įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų išlikę funkciniai organizmo sutrikimai, dėl kurių masto yra parenkamas kriterijus, pagal kurį nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis arba dalyvumo lygis nenustatomas. Pažymi, kad Agentūra, vertindama negalią, vadovaujasi gydymo įstaigos patektu siuntimu, prie jo pridėtais mediciniais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Agentūra nėra gydymo įstaiga, todėl negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokių, su gydymo procesu susijusių klausimų. Už siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – ją suteikęs gydytojas specialistas.

Nurodo, jog vertinant bazinį dalyvumo lygį, taikyta viena pagrindinė diagnozė pagal (duomenys neskelbtini), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunktį, kuris taikomas, kai bent vienos galūnės raumenų jėga – 4–5 balai pagal Lovetto skalę – jėga sumažėjusi, bet gali pasipriešinti trukdymui ir traukos jėgai (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas) ir vertinama kaip sunkiausias organizmo funkcijos sutrikimas, kuriam vertinti taikomas aukščiausias balas, nes dėl ligos pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) ir susijusių ligų, nulemiančių tą patį funkcinį sutrikimą pagal TLK-10-AM kodus (duomenys neskelbtini), asmeniui nustatyti (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklė patvirtinta 2025 m. gruodžio 1 d. (duomenys neskelbtini) konsultacijos, 2026 m. vasario 17 d. šeimos gydytojo atsakymo į teritorinio skyriaus užklausą ir siuntimo į Agentūrą duomenimis.

Nurodo, jog Sprendime buvo paašškinta, kad vertinant vertebrogenines neurologines ligas, taikomas tik vienas Bazinio dalyvumo lygio nustatymo kriterijų XIV skyriaus 51 punkto papunktis arba tik vienas I skyriaus 13 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos formą. Taip pat buvo paašškinta, kad šiuo atveju didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes mediciniais dokumentais nepatvirtinta, kad bent vienos galūnės raumenų jėga 3 balai pagal Lovetto skalę – įveikia traukos jėgą, bet negali pasipriešinti trukdymui ar nustatytas didelis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo deformacija (kifoze, skolioze) (III–IV laipsnio).

Paašškina, jog vertinant bazinį dalyvumą, buvo įtraukta gretutinė diagnozė (vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, vertinamos ne daugiau kaip penkios reikšmingiausios gretutinės diagnozės): (duomenys neskelbtini), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XIV skyriaus 55.5.1 papunktį (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas). Ši nuostata taikoma tais atvejais, kai asmeniui nustatytas (duomenys neskelbtini). Atsižvelgiant į diagnozę pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) ir susijusių ligų, nulemiančių tą patį funkcinį sutrikimą, pagal TLK-10-AM kodus (duomenys neskelbtini), asmeniui (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklė patvirtinta 2026 m.

vasario 2 d. (duomenys neskelbtini) ir 2025 m. lapkričio 5 d. (duomenys neskelbtini) konsultacijos duomenimis. Nurodo, jog didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas didelis judesių apribojimas arba judesio amplitudė 45° ir (ar) III laipsnio kontraktūra ir (ar) kelio sąnario ankilozė.

Atkreipia dėmesį, kad skirtingai nei Agentūros teritorinis skyrius, Sprendimų kontrolės skyrius, atsižvelgdamas į asmens skunde nurodytas aplinkybes, papildomai įvertino būklę po (duomenys neskelbtini).

Nurodo, jog gretutinė diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini). Taip pat nevertinta gretutinė diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini), nes (duomenys neskelbtini).

Pažymi, kad skirtingai nei Agentūros teritorinis skyrius, Sprendimų kontrolės skyrius, atsižvelgdamas į asmens skundą, papildomai įvertino pareiškėjos būklę (duomenys neskelbtini), taip pat įvertino (duomenys neskelbtini) konsultacijos išvadų duomenis, tačiau tai įtakos galutiniam rezultatui neturėjo.

Paaikškina, jog pareiškėjos dalyvumo lygis vertinimo metu negalėjo būti įvertintas didesne balų išraiška, nes anksčiau minėti sveikatos funkciniai sutrikimai yra vertinami vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo punktais, kurie yra įvertinti konkrečiomis bazinio dalyvumo lygio vertėmis ir kurios negali būti koreguojamos ar kitaip keičiamos.

Teigia, jog Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.2–24.4 papunkčiais, pagrindinės diagnozės balą (0) padaugino iš pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento (39), gautas pagrindinės diagnozės balų rezultatas ($0 = 39 \times 0$). Gretutinių diagnozių balų rezultatus (0) sudėjo su pagrindinės diagnozės rezultatu ir buvo gauta bazinio dalyvumo skaičiaus reikšmė 0 ($0 + 0 + 0$).

Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.4 papunkčiu, kai bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, Klausimynas dalyvumo lygiui nustatyti nepildomas, todėl Agentūros teritorinio skyriaus užpildyto Klausimyno rezultatais pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje metu nebuvo vadovautasi. Remiasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu ir teigia, jog jei bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, dalyvumo lygis nenustatomas, todėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje atlikus pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą pareiškėjai dalyvumo lygis nebuvo nustatytas.

Atkreipia dėmesį, jog Agentūros teritorinis skyrius 2026 m. vasario 10 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) kreipėsi į (duomenys neskelbtini) dėl siuntimo į Agentūrą duomenų patikslinimo, taip pat ir Sprendimų kontrolės skyrius papildomai įvertino pareiškėjos būklę po (duomenys neskelbtini) bei 2025 m. lapkričio 5 d. (duomenys neskelbtini), 2026 m. vasario 2 d. (duomenys neskelbtini) ir 2026 m. balandžio 20 d. (duomenys neskelbtini) konsultacijų išvadų duomenis. Nors pareiškėja su skundu Komisijai pateikė papildomus medicininius dokumentus (2026 m. birželio 10 d. (duomenys neskelbtini), 2026 m. birželio 4 d. (duomenys neskelbtini) konsultacijų duomenis), tačiau Sprendimų kontrolės skyrius negalėjo jų įvertinti, kadangi jie pateikti jau po Sprendimo priėmimo.

Pažymi, kad Agentūros specialistai vadovavosi dalyvumo lygio nustatymą reglamentuojančiais teisės aktais, laikėsi juose nustatytos vertinimo tvarkos, veikė pagal savo kompetenciją ir objektyviai įvertino asmens sveikatos būklę patvirtinančius medicininius dokumentus, tinkamai taikė minėtų teisės aktų nuostatas. Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas dėl dalyvumo lygio buvo priimtas taikant atitinkamus Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo kriterijus, remiantis objektyviais medicininiais duomenimis (gydytojų konsultacijų išrašais, tyrimų rezultatais, objektyvia sveikatos būklės vertinimo informacija). Sprendime taip pat išsamiai yra paaiškinta, kodėl netaikytos didesnės bazinio dalyvumo lygio vertės, nurodyti konkretūs medicininiai dokumentai, kuriais remtasi.

Mano, kad Sprendimas teisėtas ir pagrįstas, todėl nėra pagrindo jį naikinti.

Atsakovė atsiliepimu taip pat prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą.

Pareiškėjai ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Pareiškėja posėdyje dalyvauti nepageidavo, o atsakovė neprieštaravo bylos nagrinėjimui rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Agentūros 2026 m. gegužės 14 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo, įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Siuntime dėl dalyvumo lygio nustatymo nurodytos diagnozės pagal TLK-10-AM kodus: (duomenys neskelbtini).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2026 m. vasario 9 d. prašymu (toliau – ir Prašymas) kreipėsi į Agentūrą, prašydama nustatyti dalyvumo lygį, dalyvumo lygio termino pradžią nustatyti atgaline data nuo 2026 m. sausio 20 d., išduoti sprendimą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų.

Agentūros Teritorinis skyrius, atlikęs pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą, 2026 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) nusprendė pareiškėjai nenustatyti dalyvumo lygio, nes pagal Kriterijų ir tvarkos aprašą išlikę funkciniai sutrikimai nėra tokie, kad būtų nustatomas dalyvumo lygis.

Pareiškėja, nesutikdama su Agentūros Teritorinio skyriaus sprendimu, 2026 m. balandžio 1 d. skundu (toliau – ir Skundas) jį apskundė Agentūros direktoriui, nurodyma, jog (duomenys neskelbtini). Pažymėjo, jog (duomenys neskelbtini). Pažymėjo, jog (duomenys neskelbtini).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, išnagrinėjęs pareiškėjos Skundą, Sprendimu nusprendė palikti galioti Agentūros Teritorinio skyriaus sprendimą. Sprendime nurodyta, jog dalyvumo lygiui nustatyti vertintos nurodytos diagnozės: (duomenys neskelbtini).

Vertinant bazinį dalyvumo lygį, taikyta viena pagrindinė diagnozė pagal (duomenys neskelbtini), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunktį, kuris taikomas, kai bent vienos galūnės raumenų jėga – 4–5 balai pagal Lovetto skalę – jėga sumažėjusi, bet gali pasipriešinti trukdymui ir traukos jėgai (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas) ir vertinama kaip sunkiausias organizmo funkcijos sutrikimas, kuriam vertinti taikomas aukščiausias balas, nes dėl ligos pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) ir susijusių ligų, nulemiančių tą patį funkcinį sutrikimą pagal TLK-10-AM kodus (duomenys neskelbtini), asmeniui nustatyti (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklė patvirtinta 2025 m. gruodžio 1 d. (duomenys neskelbtini) konsultacijos, 2026 m. vasario 17 d. šeimos gydytojo atsakymo į teritorinio skyriaus užklausą ir Siuntimo į Agentūrą duomenimis.

Sprendime paaiškinta, kad vertinant vertebrogenines neurologines ligas, taikomas tik vienas Bazinio dalyvumo lygio nustatymo kriterijų XIV skyriaus 51 punkto papunktis arba tik vienas I skyriaus 13 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos formą. Taip pat buvo paaiškinta, kad šiuo atveju didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtinta, kad bent vienos galūnės raumenų jėga 3 balai pagal Lovetto skalę – įveikia traukos jėgą, bet negali pasipriešinti trukdymui ar nustatytas didelis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo deformacija (kifoze, skolioze) (III–IV laipsnio). Nurodyta, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.1, 24.2 papunkčiais pagrindinės diagnozės balų rezultatas – 0.

Vertinant, kad pareiškėjos asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, vertintos ir kitos reikšmingiausios gretutinės diagnozės (ne daugiau kaip penkios), taikytos gretutinės diagnozės: (duomenys neskelbtini), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XIV skyriaus 55.5.1 papunktį (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), nes dėl ligos pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) ir susijusių ligų, nulemiančių tą patį funkcinį sutrikimą, pagal TLK-10-AM kodus (duomenys neskelbtini), asmeniui (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklė patvirtinta 2026 m. vasario 2 d. (duomenys neskelbtini) ir 2025 m. lapkričio 5 d. (duomenys neskelbtini) konsultacijos duomenimis. Nurodo, jog didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas didelis judesių apribojimas arba judesio

amplitudė 45° ir (ar) III laipsnio kontraktūra ir (ar) kelio sąnario ankilozė. Nurodyta, kad skirtingai nei Agentūros Teritorinis skyrius, Sprendimų kontrolės skyrius, atsižvelgdamas į Skunde nurodytas aplinkybes, papildomai įvertino būklę (duomenys neskelbtini). Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.3, 24.3 punktais, sprendė, jog gretutinės diagnozės rezultatas yra 0 balų.

Vertinant bazinį dalyvumą, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, nevertintos diagnozės: (duomenys neskelbtini).

Remiantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu nurodė, jog apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 0 balų.

Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 papunkčiu, apskaičiuotas dalyvumas nenustatomas, nes bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų. Taip pat nurodyta, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.4 papunkčiu, kai bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, Klausimynas lygiui nustatyti nepildomas, todėl Teritorinio skyriaus užpildyto Klausimyno rezultatais nesivadovaujama. Minėtas sprendimas priimtas 2026 m. gegužės 14 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. (duomenys neskelbtini) pagrindu.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (minėta, toliau – ir ASNTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (minėta, toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas).

ASNTAPI paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje (1 straipsnio 1 dalis). Agentūra, dalyvaudama formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (15 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAI nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (15 straipsnio 1 dalies 6 punktas b papunktis). Minėto įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad asmeniu su negalia yra laikomas asmuo, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis, o 2 straipsnio 8 dalis pateikia dalyvumo lygio sampratą – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (19 straipsnio 7 dalis).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punktas nustato, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus šio aprašo IV skyriuje; nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta tvarka. Vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus; pagrindinės diagnozės balų rezultatą gauna pagrindinės diagnozės kriterijui priskirtą balą daugindama iš pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento; gretutinės (-ių) diagnozės (-ių) (organizmo funkcinio sutrikimo (-ų)) balų rezultatą gauna gretutinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) balą

daugindama iš gretutinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento; bazinį dalyvumą balais skaičiuoja sudėdama pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) balų rezultatą ir gretutinės (-ių) diagnozės (-ių) (organizmo funkcinio (-ių) sutrikimo (-ų)) balų rezultatus. Gauta bazinio dalyvumo balų skaičiaus reikšmę apvalina iki sveikojo skaitmens (Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1–24.4 papunkčiai). Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus, o dalyvumo lygį (procentais) nustato galutinį dalyvumo lygio balą priskirdama nurodytam skaičių intervalui (Kriterijų ir tvarkos aprašo 25, 27 punktai).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 ir 58 punktuose numatyta, jog asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje nustatyta tvarka, t. y. pagal tas pačias taisykles (vertinimo metodiką), pagal kurias vertinimą atliko Agentūros teritorinis skyrius. Pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju, Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Kriterijų ir tvarkos aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013). Todėl Komisija šiuo aspektu negali pasisakyti ar vertinti medicininių dokumentų iš esmės.

Taigi, nagrinėjant ginčą dėl Agentūros Sprendimo teisėtumo, atsižvelgiant į pareiškėjos skunde nurodytų argumentų apimtį, svarbu nustatyti, ar atsakovė, priimdama Sprendimą dėl pareiškėjos dalyvumo lygio atsižvelgė į visas dalyvumo lygiui įtaką darančias ligas, patologines būkles ir su tuo susijusius organizmo funkcijų sutrikimus, ar Agentūros Sprendimas priimtas laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, ar buvo atsižvelgta į pareiškėjos Skunde nurodytas aplinkybes, ar ginčijamas administracinis sprendimas priimtas pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Byloje surinkti duomenys patvirtina, kad Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, kaip pagrindinę diagnozę nurodė TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) ir susijusių ligų, nulemiančių tą patį funkcinį sutrikimą pagal TLK-10-AM kodus (duomenys neskelbtini), vertinant pagal nurodytą Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus „Nervų sistemos ligos“ 13.1 papunktį, kuris vertinamas 0 balų. Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunktis taikomas esant periferinės nervų sistemos, neuroraumeninės jungties ir raumenų ligoms (taikomas tik vienas Bazinio dalyvumo lygio nustatymo kriterijų I skyriaus 1 punkto papunktis arba tik vienas XIV skyriaus 51 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos reiškimosi formą; reiškiasi bent vienos galūnės motorikos, jutimų sutrikimais ir skausmais; išnaudojus gydymo galimybes, sutrikimai turi būti patvirtinti klinikiniais ir instrumentiniais tyrimais, gydytojų išvadomis. Raumenų jėgos vertinimas nuo 0 iki 5 balų Oxfordo (Lovetto) skale: bent vienos visos galūnės raumenų jėga – 4–5 balai pagal Oxfordo (Lovetto) skalę (3 balai – pilna judesio amplitudė, nugalint gravitacijos jėgas be pasipriešinimo; 4 balai – pilna judesio amplitudė, nugalint gravitacijos jėgas ir nedidelį pasipriešinimą, 5 balai – pilna judesio amplitudė, nugalint gravitacijos jėgas ir stiprų pasipriešinimą). Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.2 papunktis (suteikiamas 1 balas) taikomas, kai bent

vienos visos galūnės raumenų jėga – 3 balai pagal Oxfordo (Lovetto) skalę ir (ar) vienos plaštakos jėga – 0–1 balas ar abiejų plaštakų jėga – 2–3 balai ar abiejų pėdų jėga – 0–2 balai.

Siuntimo į Agentūrą bei 2025 m. gruodžio 1 d. (duomenys neskelbtini) konsultacijos duomenimis, (duomenys neskelbtini).

Vertinant aptartas aplinkybes, pažymėtina, jog (duomenys neskelbtini). Byloje nėra duomenų, jog būtų nustatyta kurie balai yra vyraujantys, t. y. (duomenys neskelbtini). Atsižvelgus į tai, kad Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunktis gali būti taikomas tik esant 4–5 raumenų jėgai, tačiau nustačius, kad (duomenys neskelbtini), todėl kyla abejonė dėl Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunkčio taikymo. Iš Sprendimo turinio nėra aišku, kodėl Agentūra pritaikė būtent Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunktį, o ne Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.2 papunktį, kuris taikomas esant bent vienos galūnės 3 balų jėgai ir kuris (duomenys neskelbtini). Be to, kaip matyti iš medicininių dokumentų, taip pat Siuntimo, yra (duomenys neskelbtini). Todėl tai vertinant, šiuo atveju kyla abejonė dėl Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunkčio taikymo. Sprendime šios abejonės nepašalintos.

Nagrinėjamos bylos kontekste, pažymėtina, jog atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje (taip pat priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis ir VAI nuostatomis. LVAT jurisprudencijoje nuosekliai pabrėžiama viešojo administravimo subjektų pareiga laikytis teisės principų. Pasak teismo, kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (pvz., LVAT 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017 ir kt.).

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistomas *inter alia* (be kita ko) gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (pvz., LVAT 2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015).

Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijoje nustatyta kiekvieno asmens teisė į gerą administravimą, kuri reiškia, kad institucijos reikalus turėtų tvarkyti nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnę laiką (Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 1 dalis). Pagal Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalį teisė į gerą administravimą apima: kiekvieno asmens teisę būti išklausytam prieš taikant bet kokią individualią jam nepalankią priemonę (a punktas); kiekvieno asmens teisę susipažinti su savo byla, laikantis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo (b punktas); administracijos pareigą pagrįsti savo sprendimus (c punktas) (pvz., LVAT 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017 ir kt.).

VAI 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). Be kita ko, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra nurodęs, jog VAI 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., LVAT 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (pvz., LVAT 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.). Akcentuotina ir tai, jog pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui

spręsti reikšmingas aplinkybes, išklausti asmenis, kurių atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (pvz., LVAT 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., LVAT 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-816/2014 ir kt.).

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, daroma išvada, jog pakartotinio pareiškėjos dalyvumo vertinimo metu Sprendime buvo paliktos abejonės dėl Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunkčio taikymo, dėl ko nebuvo užtikrintas objektyvus visų aplinkybių visapusiškas įvertinimas, todėl Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų, Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunkčio nuostatų, todėl naikintinas.

Nustačius, jog Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, atsakovė įpareigojama teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, pašalinant abejones dėl Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priede esančių kriterijų taikymo.

Atsakovė atsiliepiu prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinės ar komercinės paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, sprendžia, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažinti nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2026 m. gegužės 14 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti.

Panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2026 m. gegužės 14 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini).

Įpareigoti atsakovę Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Evaldas Ambrozaitis

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Vilija Astrauskienė